

क्रियाणां सफलत्वेऽपि फलस्यानुपयोगमाह आध्यात्मिकादिभिरिति मर्त्यस्य मरिष्यतः कृच्छ्रेण दुःखेनोपनतैः प्राप्तेः ॥ ३० ॥ कृच्छ्रं विनैव प्राप्ते
 प्यर्थे दुःखतदवस्थमित्याह पश्यामीति ॥ ३१ ॥ भयं प्रचयति राजतइति स्वस्मान्मत्तएव कथंचित्यागभोगविस्मरणादिना नाशः स्यादिति ॥ ३२ ॥
 प्राणवतामर्थवतांच भयं नित्यं अतोऽनर्थहेतुत्वात् प्राणे जीवने अर्थे च स्पृहानकार्येत्याह शोकेति ॥ ३३ ॥ नन्वेव मनर्थाननुभवतोऽपि न केचिद्वि
 रज्यंते न च यथा लाभेन तुष्यन्ति त्वंतु कथं वैराग्यादिकं प्राप्तोऽसितत्राह मधुकारेति मधुमक्षिकाऽजगरौ ययोः शिक्षया वृत्तपर्यालोचनया ॥ ३४ ॥

आध्यात्मिकादिभिर्दुःखैरविमुक्तस्य कर्हिचित् ॥ मर्त्यस्य कृच्छ्रोपनतैरर्थैः कामैः क्रियेत किम् ॥ ३० ॥ पश्या
 मिधनिनां क्लेशं लुब्धानामजितात्मनाम् ॥ भयादलब्धनिद्राणां सर्वतोऽभिविशंकिनाम् ॥ ३१ ॥ राजतश्चो
 रतः शत्रोः स्वजनात्पशुपक्षितः ॥ अर्थिभ्यः कालतः स्वस्मान्नित्यं प्राणार्थवद्भयम् ॥ ३२ ॥ शोकमोहभय
 क्रोधरागक्लैर्व्यश्रमादयः ॥ यन्मूलाः स्युर्नृणां जल्ल्यात्स्पृहां प्राणार्थयोर्बुधः ॥ ३३ ॥ मधुकारमहासर्पौ लोके
 स्मिन्नोगुरुत्तमौ ॥ वैराग्यं परितोषं च प्राप्तायच्छिदक्षयावयम् ॥ ३४ ॥ विरागः सर्वकामेभ्यः शिक्षितो मेम
 धुव्रतात् ॥ कृच्छ्रासं मधुवद्वित्तं हत्वाऽप्यन्यो हरेत्पतिम् ॥ ३५ ॥ अनीहः परितुष्टात्मा यदृच्छोपनतादहम् ॥
 नो चेच्छये बद्धहानि महाहिरिव सत्ववान् ॥ ३६ ॥ क्वचिदल्पं क्वचिद्भुंजेऽन्नं स्वादु स्वादु वा ॥ क्वचिद्भुंजेऽथ कस्मिंश्चिद्वि
 णोपेतं गुणहीनमुत क्वचित् ॥ ३७ ॥ श्रद्धयोपाहृतं क्वापि कदाचिन्मानवर्जितम् ॥ भुंजे भुक्त्वाऽथ कस्मिंश्चिद्वि
 वानक्तं यदृच्छया ॥ ३८ ॥ क्षौमं दुकूलमजिनं चीरं वल्कलमेव वा ॥ वसेऽन्यदपि संप्राप्तं दिष्टभुक्तुष्टधीरहम्
 ॥ ३९ ॥ क्वचिच्छये धरोपस्थे तृणपर्णाश्मभस्मसु ॥ क्वचित्प्रासादपर्यं के कशिपौ वापरेच्छया ॥ ४० ॥ क्व
 चित्स्नातोऽनुलिप्तांगः सुवासाः स्रग्व्यलंकृतः ॥ रथे भाश्वैश्चरे क्वापि दिग्वासाग्रहवद्विभो ॥ ४१ ॥

मधुकराच्छिक्षितमाह विरागइति वित्तपतिं हत्वाऽन्यो वित्तं हरेदित्येवम् ॥ ३५ ॥ अजगराच्छिक्षितमाह अनीहइति सत्ववान् धैर्यवान् ॥ ३६ ॥
 पीनत्वे हेतुं वदन् यदृच्छया प्राप्तात्परितोषं प्रपंचयति क्वचिदल्पमिति षड्विः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ चीरं जीर्णवस्त्रखंडम् वसेपरिदधे दिष्टभुक् प्रारब्धक
 र्मफलभोगी ॥ ३९ ॥ प्रासादमभ्येपर्यं के तत्रापि कशिपौ तूलिकायाम् ॥ ४० ॥ चरेविचरामि क्वचिद्ब्रह्मवद्विगंबरो विचरामि ॥ ४१ ॥